

Järvakandi Tallinna mnt. 17, tel. 4894710

VOLIKOGUS JA VALLAVALITSUSES

Kehtna tegi taas ühinemissetepaneku

Volikogu pidas oma korralise istungi 28. aprillil. 11 saadikust oli kohal 6, puudusid Vladimir Doktorov, Peeter Kustmann, Anatoli Riipinen, Aet-Triin Vasnu ja Jaan Viertek

Osalesid ka arendusnõunik Enno Alliksaar, sotsiaalnõunik Vieno Rippinen, pearaamatupidaja Reet Tammekänd, ökonomist-raamatupidaja Merike Männik ja vallasekretär Aili Rasmann.

Politsei korrakaitsetalituse ülemkomissar Janno Ruusi informatsioon

Ettekandega vääртеomenetluse käsitlemisest kohalikus omavalitsuses esines korrakaitsetalituse ülemkomissar Janno Ruus. Ettekandest selgus, et vallavalitsus võib tööle võtta inimese, kes menetleb teatud õigusrikkumisi (avaliku korra eeskirja, tubakaseaduse (alaealiste müümine ja ostmine, käitlemine), koerte-kasside pidamise eeskirja ja jäätmeseaduse rikkumine, trahvimine valesti parkimise eest). Vastava isiku koolitab välja politsei. Vastavad trahvirahad (suhteliselt kõrged) laekuvad valla arvele.

Vallavanem Mart Järviku sõnul on vallavalitsus idee suhtes igati positiivselt meelestatud, sest selle teostamise korral peaks paranema järelevalve avaliku korra üle.

Informatsioon

Ettekandega Kehtna vallavolikogu otsusest teha Järvakandi vallavolikogule ettepanek haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks ning uue haldusüksuse moodustamiseks esines Donald Lunev.

Kommenteerides kõnealust ettepanekut lisas valla arendusnõunik Enno Alliksaar, et lisatud kaaskirjas on Kehtna vallavanema kohusetäitja Leida Uusallik märkinud, et ühinemissetepaneku tegemisel pidas volikogu silmas kujunenud praktikat, mille kohaselt vald (linn) ja teda ümbritsev rõngasvald ühinevad. E.Alliksaare sõnul võib siit välja lugeda Kehtna noosolekut, et Järvakandi jääb keskuseks. Kehtna valla elanikud on teinud mitmeid pöördumisi Kehtna vallale ja siseministeeriumile sooviga, et Järvakandi ümbruse külad liituksid Järvakandiga. Ka Silvi Ojamurru on avaldanud toetust ümbruse külade liitumisele Järvakandiga.

Ettekandega tööõpetusmaja renoveerimise projekti käigust esines E. Alliksaar, kes märkis et projekti juurde on vaja lisada volikogu otsus, et vald võib teostada töid laenu arvelt ja tagab hoone (Nõlva 18) sihtotstarbelise kasutamise järgmise viie aasta jooksul peale renoveerimist.

Küsimust kommenteerinud M.Järvik lisas, et pärast objekti käikuandmist makstakse raha Euroopa Liidu fondidest tagasi.

Vallavara võõrandamine

Kuulanud D.Lunevi ettekannet vallale kuuluvate Tallinna mnt 11 asuvate korterite müügivõimalustest, otsustas volikogu korterid müüa.

Reaalkoormatise määramine

Ettekandega reaalkoormatise määramisest korteriomanditele 1.Mai tn 2-5, Nõlva tn 3-1 ja Nõlva tn 3-4 esines D.Lunev. Volikogu otsustas koormata korteriomandid 1.Mai tn 2 - 5 reaalkoormatisega väärtuses 900 krooni, Nõlva tn 3-1 reaalkoormatisega 4500 krooni ja Nõlva tn 3-4 reaalkoormatisega 1500 krooni.

Estoklaas sai ehitusloa

Aprillis oli vallavalitsus koos kahel korral. Kõne all olid küsimused hooldajate määramisest, toetuste maksmisest, garantiikirjast energiasäästu projektile, Lasteaed "Pesamuna" kuupalgafondi kinnitamisest ja arvestuslikust kulust ühe lapse kohta, Järvakandi Gümnaasiumi õpilaskoha maksumusest 2005.aastal, ehituslubade taotlemisest, vallavara võõrandamisest, reservfondi raha kasutamise, lasteaia juubelist, reaalkoormatise määramisest, ruumide rendile andmisest, korterite üürile andmisest, valla veoauto kasutamise tasu muutmisest, teised küsimused ja informatsioon.

Ehituslubade taotlemine

Kuulanud ära Enno Alliksaare ettekande OÜ Estoklaas ja Järvakandi Vallavalitsuse taotlustest ehituslubade saamiseks Tehaste 18, Nõlva 18 (tööõpetusmaja) ja Pargi 3 asuva hoone (lasteaed "Pesamuna") renoveerimiseks, otsustas vallavalitsus anda ehitusloa Järvakandi Vallavalitsusele Nõlva 18 asuva hoone (tööõpetusmaja-ümberõppekeskuse) ja Pargi 3 asuva hoone (lasteaed „Pesamuna“) renoveerimiseks ning OÜ-le Estoklaas Tehaste tn 18 asuva tootmishoone juurdeehituseks.

Reservfondi raha kasutamine

Järvakandi Vallavalitsus otsustas anda korralduse eraldada Järvakandi valla 2005.a. eelarve reservfondist MTÜ Meie Laste Heaks toetamiseks (ürituse korraldamine) 500 krooni; üleriigilise südamenädala läbiviimiseks 1 000 krooni; lasteaia juubelingituse ostmiseks 3 000 krooni.

Lasteaed "Pesamuna" juubel

Seoses sellega, et lasteaial täitub tänavu 35 aastat praeguses majas, 60 aastat lasteaeda Järvakandis üldse ja 70 aastat I mängumuru loomisest tehase juurde, otsustas vallavalitsus anda tänukirja Järvakandi Lasteaed „Pesamunale“ tänuväärse töö eest sõbraliku ja turvalise keskkonna loomisel meie laste kasvamiseks.

Informatsioon Järvakandi Gümnaasiumi õppetööst

Ettekandega Järvakandi Gümnaasiumi tööst esines Aet -Triin Vasnu, kes andis ülevaate riigieksamite toimumisest ja põhikooli lõpueksamitest, koolikohustuse mittetäitmisest, aineolümpiaadidest, segadusest uue hindamisjuhendiga. Vastates valitsuse liikmete küsimustele, kinnitas ettekandja ka seda, et tänavu on kavas teha Järvakandi Gümnaasiumile reklaami ümbruskonna koolides, lisades, et keskmine hinne, millega kooli gümnaasiumiossa vastu võetakse peab olema vähemalt 3,8.

Politseikonstaabel R. Ahtijaineni informatsioon

Konstaabel Ragnar Ahtijaineni ettekandest selgus, et 16 eelmisel aastal registreeritud kuriteost avastati 12. 2005. aasta nelja kuu jooksul on neid registreeritud 5 (kõik avastatud). Väärtegusid registreeriti möödunud aastal ~30, sel aastal on see arv juba 18 (4 esimest kuud). Ühtlasi märkis konstaabel, et head tööd teevad siinsed abipolitseinikud.

Puudutades alevi noorte autohuviliste tegevust, märkis konstaabel, et neil on luba sõita vaid kooli garaaži taga staadionil, mitte aga avalikus kohas. Kui nad antud korda rikuvad, siis kuuluvad autod konfiskeerimisele.

Valla veoauto kasutamise tasu

Antud küsimuses esinenud Ene Nüganeni ettekandest selgus, et senine valla veoauto kasutamise tasu (4 krooni kilomeeter) ei katnud enam kulutusi, sest tõusnud on bensiinihind. Esineja tegi ettepaneku tõsta auto kasutamise hinda 7kroonini kilomeetri eest.

Järvakandi klaasitööstuse lugu – 125 aastat klaasisulatusahjude lõõmas

8. Naabrite Eidapere ja Vändra klaasivabrikute lugu

Vändra metsamassiivi, mis hõlmab ka Järvakandi ümbruse, ning ulatub Nõlva ja Nurtu taha, peetakse Eesti klaasitööstuse üheks hälliks. Suured metsad, milles saartena peitusid rabad ja mida lõikasid jõed neid palistavate niiduribadega – selline oli siinne loodus sadakond aastat tagasi. Inimtegevusest andsid märku korrapäratult laiali pillatud üksiktalud oma põldude ja heinamaadega. Ainult piki jõgesid ja seljandikke moodustasid talud vähe korrapäraseimaid ahelkülasi. Sarnaselt harvalt ja korrapäratult paiknevate taludega olid palistatud ka tähtsamad maanteed.

Piirkonna vanim klaasikoda paiknes Järvakandist Nurtu jõge mööda allavoolu minnes Nurtu - Nõlval, täpsemat Inda küla Kalda talu maadel. Klaasikoda tegutses seal aastatel 1788 – 1826. Toodanguks oli pudelid ja purgid. Eesti Entsüklopeedia väitel valmistati Nurtu - Nõlval ka peegleid.

Vanuselt järgmine oli Lelle mõisa Saarepõllu küla Mustaaugu talu maadele 19. sajandi teise kümnendi esimesel poolel (täpne aastaarv ei ole teada) rajatud klaasikoda. Seda ettevõtet peetakse 1853. aastal ehitatud Eidapere klaasikoja eelkäijaks. Alates 1879. aastast spetsialiseerus vabrik pudelite, purkide, vaaside, launõude jms. tootmisele. Ajaloolaste väidetel olevat ka Kullimaal töötanud 19. sajandi teisel veerandil klaasikoda.

Vändra klaasikoja tekkelugu on analoogiline pool sajandit hiljem rajatud Järvakandi klaasikojaga. 1822. aastal ostis Rõika-Meleski peeglimanufaktuuri omanik C.G. Amelung Vändra lähedale Vändra - Kärü tee kaheksandal kilomeetril Kärü jõe äärde Vändra mõisalt Härmsi renditalu maad ning rajas siia pudelivabriku ja ehitas tööliste nn. Vabrikuküla. 19. sajandi alul oli Rõika-Meleski oma üle 500 töölisega suurim tööstusettevõtte Eestis. Toodang 32 000 peeglit aastas ei täitnud mitte ainult Baltikumi ja Venemaa turgu, vaid jõudis isegi Lõuna-Ameerikasse välja. 1844. aastal ehitas Amelung teise klaasikoja Vändra tee äärde esimesest klaasikojast ca 300 m Vändra poole aknklaasi tootmiseks. 1866. aastal omandas mõlemad klaasivabrikud M. Graubner, kes rajas Vabrikukülast põhja poole Karolinenhofi mõisa. Mõisa maad ostis ta kokku Lelle ja Vändra mõisalt. 1872. aastal ehitatud härrastemaja on historistlik pikk puithoone Kärü jõe ääres. Tähelepanuväärsed on maja teise korruse akn klaasid, mis on kumerad ja Vändra klaasivabriku toodang. Mõisahoone on kasutusel Vändra valla rahvamajana ja paiknedes looduskaunis kohas on suurepärase koht pidude korraldamiseks. Üle Eidapere asub Võidula Järvakandist 25 kilomeetri s.o mõne tunnise jalgrattamatka kaugusel.

Moritz Graubner oli tõenäoliselt Amelungide kasupoeg ja nende firmas pikemat aega raamatupidaja ning aastatel 1856 – 1895 tehniline juht. 1930. aastatel nimetati Vabrikuküla ja mõis kohaliku ühismeierei järgi ümber Võidulaks. 1911. aastal oli Moritz Graubneri poeg Carl Aleksander taotlenud ja saanud mõisale rüütlimõisa staatuse. Kõik rüütlimõisad kuulusid Eesti Vabariigi maaseaduse alusel natsionaliseerimisele. Huvitav on, et 1920 – 1939 aastatel jäi Karolinenhofi klaasivabrikute ja suurte maavaldustega riigistamata. Selle põhjuseks oli asjaolu, et viimane mõisaomanik Carl Amadeus Graubner võitles Balti rügemendis Eesti iseseisvuse eest. Balti rügementi olid koondunud baltisakslased, kes tunnustasid Eesti Vabariiki. Rügement võitles põhiliselt Narva rindel Punaarmee ja tema ohvitserkond kandis Vabadussõjas kõige rängemaid kaotusi võrreldes teiste väeosadega. Peale Vändra klaasivabrikute sulgemist sai C.A. Graubnerist Vändra valla tuntuim põllumees ja ühiskonnategelane. Ta rajas Võidulasse eesti punase karja sugulava, ehitas meierei ja asutas Võidula piimaühistu. C.A. Graubner opterus 1939. aastal Saksamaale ja suri 1965. aastal Münchenis.

Tagasi Lelle - Eidapere klaasivabriku juurde. Klaasikoda asutati ajavahemikus 1812-1815 Lelle mõisa tollaegse omaniku Honeyningen Huene poolt. Klaasivabriku rajamise peapõhjus – siinne metsarohkus, mida oli raske transpordivõimaluste nappuse tõttu müüa. Värvilise klaasi tootmiseks saadi liiv Lelle mõisa juurest, valge klaasi jaoks Suure-Jaanist ja Piistaojalt. Toodang läks hobujõul Pärnu ja Tallinnasse, sealt meritsi ka Peterburi. Klaasimeistrid olid nagu Järvakandiski sakslased. 1853. aastal valminud Eidapere uues tehases oli tähtsaks tooteks õllepudelid kodumaa õllevabrikutele. 1913. aastal töötas Eidapere klaasivabrikus 29 töölisi ja aastatoodangu väärtust hinnati 48 000 rublale. Sellel aastal toodeti 131 000 tavapudelit ja 60 000 apteegipudelit. Esimese maailmasõja ajal vabrik seisis toorme ja oskustööliste puudumise tõttu. 1920. a ostis klaasivabriku Eesti klaasitööstuse osauhing „EKO“. Vabrik remonditi ja moderniseeriti, mis võimaldas vabriku toodangu sortimenti tunduvalt mitmekesistada. Oli saabunud klaasivabriku tippaeg. 1930. aastal ilmunud koguteose Eesti IV. Pärnumaa väidab: „...praegu võib vabrik täita pea kõiki kodumaa turu nõudeid klaaskauba suhtes“ Vabriku juures töötas veel saeveski ühes jahuveskiga. Tööliste arv küündis 150-ni ja nad kõik elasid vabriku majades. Oskustööliste puudumise korvamiseks asutati 1925. aastal vabriku juurde klaasitööstuse kool. Õpilasi toilitustas ja kindlustas elukohaga vabrik. Õppused toimusid 2-3 korda nädalas peale tavalist päevatööd. Aineõpetajateks olid Eidapere kooliõpetajad. Õppetöö kestis kolm aastat. 1928. aastal lõpetas vabrikukooli peale keerulisi eksameid esimene lend. Teine lend katkestas õpingud, kuna klaasivabrik pankrotistus. Eidapere klaasimeistrite koolis õppis ka tulevane Järvakandi klaasivabriku meister Sulev Rajassaare. Miks pankrotistus elujõuline ettevõtte? Järvakandil siin mingit osa täita ei olnud. Põhjuseid on tõenäoliselt kolm: juhtkonna juhtimis- ja majandamisvead, tööliste pidevad streigid (hilinenud palgamaksmiste ja palgamaksmisel poevõla maha arvamine Eidapere tarvitajate Ühisuse kauplusele jms põhjustas rahulolematust) ja võib-olla tähtsaim – Johannes Lorupi plaan asutada Tallinnasse moodne klaastoodete vabrik. Igatahes läksid vabrikuhooned ja korstna lammutamisel saadud kivid Tallinnasse Lorupi uue vabriku ehitamiseks. Sama teed läks ka osaliselt sisseseade ja ka osa oskustöölisi läks Lorupiga. Esialgul leidsid töötajad ja sisseseade rakendust Meleski klaasivabrikus, mille rentnikuks J. Lorup neil aastail oli. Enamus töölistest hakkas tööl käima Järvakandis, nende elumajad osteti Gerhard Luki poolt. Eidapere klaasivabriku lõpuks tuleb lugeda 1931. aastat. Ometi oli see vabrik alusepanijaks klaasist tarbekaupu tootvate ettevõtete jadale, mis kõik on töötanud Tallinnas Koplis Johannes Lorupi tehase territooriumil. Nimetatud ettevõtted on Johannes Lorupi Klaasi- ja Kristallivabrik, tehas Tarbeklaas ja peale Eesti Vabariigi taasiseseisvumist eesti-rootsi kapitalil baseeruv AS Skankristall, kes sai õiguse kasutada Lorupi firmamärki. Majandusraskustesse sattunud AS Skankristall rentis oma seadmed OÜle Tarbeklaas. Kõik need ettevõtted on tagasi pöördunud traditsioonilise käsitsi klaasipuhumise juurde. Kuigi nende tootmismahd on väike, on nende omandis olev hinnaline tootmismaa Koplis suhteliselt suur. Seepärast kavatsesid firmad Tallinnast välja kolida. Oleme Järvakandi valla esindajatena alates 2001. aastast kohtunud mõlema klaasitootja juhtidega, tehes neile ettepaneku kolida Järvakanti. Meil on välja pakkuda valla omandis olev vana kompressorijaam, kus põhiline tänapäeval klaasivanni kütteks kasutatava maagaasi trass ja piisavalt elektrienergiat on käeulatuses. 2005. aasta jaanuaris võeti meie ettepanek vastu ja osa nõukogudeaegsest Tarbeklaasist kavatses kolida Järvakanti OÜ Estoklaas nime all. Lorupi järglase Järvakanti asumisel sulguks ajalooline ring. Asub ju Eidapere üle Nõlvasoo raba vanale raudtee tammile rajatud teed mööda ainult ca 9 kilomeetri kaugusel Järvakandist.

1940. aastal Lorupi klaasivabrik natsionaliseeriti ja selle legendaarne omanik represseeriti. J. Lorup suri Sosva vangilaagris 6. mail 1943. aastal.

Järvakandi klaasitööstuse lugu – 125 aastat klaasisulatusahjude lõomas

(alg lk 2)

Lühidalt Väandra klaasivabrikutest. 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alul ei erinenud Väandra vabrikute klaasisulatusahjude tehnoloogia oluliselt Järvakandis kasutatust. Toodangu hulga määras aga klaasahju suurus, s.o kui palju sulatuspotte mahtus sulatusahju. See number oli Väandra meestel sama, mis Järvakandis – kaheksa sulatuspotti ahjus. Järvakandi klaasikoja asutamisaastal 1879. aastal töötas tulevases Väandra klaasivabrikutes 57 töölisi ja anti toodangut 76 000 rubla eest. Sajandivahetusel töötas klaasivabrikutes 75 töölisi. Lehtklaasivabrik oli suutnud õhukest fotoklaasi tootes monopoliseerida peaaegu kogu Venemaa turu.

Mul on kasutada säilinud Väandra klaasivabriku sisseseadme kirjeldus aknaklaasi tootmisel. Tehnoloogilise tsükli alguses paiknesid kaks puukütet gaasigeneraatorit – kõrged ahjud, millesse ülevalt lisati puuhälge ja alumises osas põlesid aeglaselt söed. Õhku pääses juurde minimaalselt, seetõttu oli põlemine takistatud. Tekkinud puugaas juhiti läbi mitme jaotaja ja eelsoojendaja ning segatuna õhuga, jõudnud klaasiahju, süttis. Kuumutatavaid klaasipotte oli tavaliselt kaheksa – neli mõlemal pool. Pottide kohal jäeti klaasiahju kinni müürimata avad, mille kaudu sai klaasipiibuga potist klaasimassi võtta. Vannahjust mõlemal pool oli töölava klaasimassi võtuks ja esmase ümmarguse klaasimulli puhumiseks. Töölaval paiknes iga klaasipuhuja jaoks piibutugi ja veevann (tänapäevases Lorupis ka istepink). Vannahju esiosas, arvates gaasigeneraatoritest, asus teine töölava, kus klaasimull venitati vahepeal ahjus soojendades klaasisilindriks. Vannahju otsas asus teine ahi, kus klaasisilindrid lahti lõigati, lamedaks vajutati ja aeglaselt jahutati. Klaasivabriku lahutamatuks osaks oli kõrge korsten, tugev tõmme oli klaasisulatusahjude äärmiselt vajalik.

Peatüki lõpetuseks toleaaegne Väandra aknaklaasi seguresept kaaluosades: liiva 32 osa, lupja ja soodat mõlemat 9 osa, glaubrisoola (Na₂ So₄) 6 osa ja sütt 1 osa.

Väandra klaasivabrik lõpetas tootmistegevuse 1930. aastal.

Enno Alliksaar

Vallavõimud ja politsei lubavad festivali ajaks korda ja turvalisust

Et 10. ja 11. juunil on Järvakandi oodata tavapärasest rohkem külalisi, on korraldajad, vallavõimud ja politsei üheskoos otsinud teid sellega seonduvate võimalike probleemide ennetamiseks või vajadusel ka lahendamiseks.

Võimaliku parkimisprobleemi loodab vald lahendada ajutiste tasuliste (mõõdukas tasu) valvatavate parklate rajamisega. Vallavanem Mart Järviku sõnul on kavas avada valvatavad lintide või aiaga piiratud parklad kommunaali ja vana segusõlme juures, kaubamaja taga, turu juures asuvas valla parklas, bussijaama platsil, endisel hokiväljakul, vajadusel ka tehase territooriumil.

Rääkides avaliku korra tagamisest alevis ja selle lähiümbruses, kinnitas vallavanem, et Rapla politseijuhtidega on olemas suusõnaline kokkulepe, et alev kaetakse festivali ajaks patrullidega. Täpsemad kavad korra tagamiseks selguvad M.Järviku väitel mai lõpuks.

Ka Rapla politseijaoskonna korrakaitsetalituse ülemkomissar Janno Ruus esialgu veel väga täpset infot ei jaga, kuid lubab siiski, et Rabarocki ajal on tööl enamus Rapla politseijaoskonna korrakaitse- ja kriminaalpolitsei töötajatest. Lisaks Järvakandile tuleb korda hoida ka mujal maakonnas. Lisaks Rapla politsei jõududele on abiks julgestuspolitsei eriüksuse patrullid ja maakonnas patrullivad liiklusjärelvalve eriüksus ja prefektuuri patrull. J. Ruusi kinnitusele on politsei eesmärgiks tagada ürituse ajal Järvakandis ja ka maakonnas avalik kord, liiklusjärelvalve ja inimeste turvalisus ning ära hoida võimalikud korrarikkumised.

Festivalialal tagab korra professionaalne turvameeskond, kes vajadusel toimetab festivali alal korda rikkuvad isikud (s.h ka joores jms alaealised) politsei kätte, kes konkreetse süüteo korral ka menetlust alustab.

Ettevaatust! Karud!

Viimasel ajal on mitmetelt alevi elanikelt tulnud signaale karuga kohtumisest Järvakandi lähiümbruses. Nii on nähtud emakaru kahe pojaga surnuaia taga, Lokuta teel ja Eidapere endisel raudteetammil. Üksikut, tõenäoliselt isakaru, on kohatud Nõlvas ja Järvakandi – Kaisma teel.

Jahimeestelt on uuritud, et mida siis ikkagi teha, kui karuga metsas kohtud. Ega väga selget vastust ei olegi. Esimene vastus on reeglina olnud, et metsas liikudes (eriti kui tead, et selles piirkonnas ikka karu elab) tuleb olla piisavalt tähelepanelik ja valvas, et karuga üldse mitte lähedalt kokku sattuda, ehk siis märgates eemalt karu (õnneks näeb karu suhteliselt kehvalt, nagu mulle teadjamad on selgitanud) tuleb sujuvalt ja vaikselt eemalduda. Kui ikkagi juhtub selline õnnetus, et karu on sind märganud, tuleb esialgu nagu post seisma jääda ja üritada olukorda hinnata, s.o määrata tuule suund, proovida aru saada, kas karu märkas lihtsalt kahtlast liikumist ja kontrollib olukorda (siis reeglina päästabki postina seismine) või tuvastab ta sinu inimese. Kui saad aru, et karu on sinu tuvastanud inimese, tuleb sujuvalt ja rahulikult alustada taandumist, sealjuures ei tohi selga karu poole pöörata (praktikas võib see rahulik taandumine muidugi raskeks osutuda). Kõige traagilisem on loomulikult olukord, kui oma hajameelsuse oled lasknud sündida olukorral, kus sina seisad karu ja tema kalli pojakese vahel - sellisel juhul ei pidavat aitama muu kui hea palvetamisoskus... Joosta pole mõtet - karu arendab kiirust, mis on võrdne ratsahobusega, puu otsa pole ronida mõtet, karu on selles tunduvalt osavam kui inimene. Raplamaa jahinduse peaspetsialist soovib ka sellises olukorras karu lähenemise korral rõõgatada täiest kõrist ja karu tavaliselt põgeneb.

Kui see nüüd liiga hirmus oli, siis lohutuseks on jahimehed mulle lisanud, et õnneks on karul see raadius, millesse sattudes loom sind ilmingimata ründab, suhteliselt väike. Selles mõttes on metsiga tunduvalt ohtlikum elukas - tema raadius, millesse sattudes sind ilmingimata rünnatakse, on hämmastavalt suur. Seega on metses rünnak inimesele tihtipeale väga ootamatu - inimene ei ole veel isegi metsiga näinud, kui siga ise on lugenud inimese käitumist oma territooriumile tungimiseks, mis nõuab kiiret füüsilist noomitust.

Kasutades Interneti allikaid Kristel Alliksaar

TEABEPÄEV

„Raplamaa kodanike valikud ja võimalused Euroopa Liidus“

24. mail 2005 kell 13.00-16.30

Järvakandi Rahvamajas

Teemad:

- “Euroopa Liidu Põhiseadusliku lepingu sisu ja mõju Eesti riigile ja kodanikele”; ettekandjaks ja diskussiooni arendajaks on **Jaan Kurm** Rapla Maavalitsusest.
- Projektkirjutamise ABC – **Rando Lai**
- „Euroopa Liidu Struktuurfondide ja siseriiklikud toetusd“; käsitletakse struktuurfondide toetusmeetmete võimalusi ja tingimusi ning siseriiklikke ja maakondlikke projektitoetusi. Ettekandjateks on RAEK-i nõustajad **Rando Lai** ja **Anneli Bauvald**.

Sihtgrupp:

- kodanikeühenduste liikmed, külavanemad, piirkonna arvamusi liidrid
- omavalitsuste majandus-, sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja arendustöötajad ja teised huvilised

Teabepäevale palume eelnevalt registreeruda Järvakandi Vallavalitsuse tel. 489 4710 või e-post jav@jarvakandioev.ee

Lisainfo teabepäeva kohta: Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, Rando Lai, tel 48 90618, 56 617606; rando@raek.ee

Teabepäev on osalejatele tasuta (sisaldab loengumaterjale ja kohvipause)

Teabepäeva toetavad Avatud Eesti Fond ja Riigikantselei

70 aastat laste ühishoidmist Järvakandis

Järvakandi klaasitööstus saab tänavu juba 126-aastaseks aga lasteaed on pea poole noorem – sellel suvel möödub 70 aastat kui Järvakandi klaasivabriku juurde moodustati esimene suvine lasteaed. Selle põhjused on traditsioonilise elulaadi muutumises XX saj. esimesel poolel ja ka Järvakandi tekke- ning arenguloos: 1879. aastal, kui sügisel klaasikeetmisega algust tehti, hakati ka kohapeal kooliharidust andma. Õpilasteks olid saksa soost klaasimeistrite lapsed. Aga kuni masintehase tööle hakkamiseni oli siinmail tegemist väikese arvulise vabrikukogukonnaga, kes elas kompaktselt koos klaasikojast läänes asunud vana asulas. Klaasikojas töötasid mehed ja naised olid põhimõtteliselt kodused ning laste hoidmise eest kanti hoolt peresiseselt.

See perekondlik idüll lõppes koos Eesti Vabariigi tulekuga ja täna ei leia me tehase territooriumil enam mingitki märki kunagisest vabrikukülalt. 1926 aastaks oli klaasivabriku uus omanik Gerhard Lukk juba alustanud uue lehtklaasi masintehase ehituse ettevalmistamist. Inimesi hakkas siia maale kokku tulema ümbruskonnast ja kaugemalt. Ja tulijad olid ikka noored. Oli lootus tööd saada ja see pani rahvast kokku tulema. Tehase ehituse kõrval asuti ka elumaju juurde ehitama ja tulevane Järvakandi alev hakkas oma esimest ilmet võtma.

Teadagi ei ela noored aga ainult tööst, vaid ka õhust ja armastusest ja seltsiline läbikäimine kuulub asja juurde. Koos on ikka lõbusam – tekkivad tutvused, arenevad suhted. Nii asutasid ärksamad 1926. aasta mais Järvakandi Klaasivabriku Haridusseltsi, millest sai kahe ilmasõja vahelisel ajal enamuses ühiskondliku elu eestvedaja ja korraldaja. Haridusseltsi asutatud on meie raamatukogu, tema egiidi all tegutsesid näitering, aiandusring, orkester, viidi läbi erinevaid kursusi ja korraldati rahvaüritusi.

Uus masintehas ei muutnud mitte ainult tootmisviisi ja ei toonud siia inimesi juurde, vaid muutis ka suhtumist töösse. Polnud enam väikese arvulist poolagraarset klaasikoja peret, vaid üha paisuv tööstus vajas pidevalt töökäsi juurde. Töö muutus ööpäevaringseks. Paljud naised said vabrikus tööd. Samas asusid ju kokkutulnud vallalised noored peresid looma. Ja siis tekkis ka probleem – kelle hoolde jätta lapsed, kui vanemad tööl on... Päriskodud ja omad vanemad olid kuskil kaugel, põlvkondade vaheline side oli muutunud nõrgaks.

Ja siis tuli aeg lahenduseks. 1935.a. Järvakandi Klaasivabriku Haridusseltsi korralisel pääkoosolekul 31. märtsil tõstatas härra Arnold Dettenborn üles küsimuse suvelasteaia avamisest. Seltsi juhataja Leonhard Mikiver leidis, et see on põhimõtteliselt võimalik, kui leitud piisaval hulgal lapsi. Soovijatest lubas nimekirja koostama hakata A.Dettenborn. Möödus veel kuu ja 1. mail 1935.a. pidas haridusseltsi juhatus oma koosolekut, kus oli päevakorral lasteaia asutamine. Osundame siinkohal juhatus instungi protokoll: "Nagu kogutud andmetest näha, on lasteaia osavõtjaid lapsi üles antud üle 30. Neil asjaoludel otsustas seltsi juhatus lasteaia avamise tarvilikuks. Et seltsil puudus võimalus omal jõul lasteaeda ülal pidada, siis otsustati pöörduda kohaliku vabrikuvalitsuse ja Harju Maakoolivalitsuse poole toetuse saamiseks.

Lasteaia juhataja-kasvataja palgaks määrati 60 kr. kuus. Seega tasu suvekuudel 15 juunist – 31aug. 1935.a kogusummas 150 kr. Lasteaedniku ametisse palkamiseks otsustati kohapakkumise kuulutus saata ajalehte.

6. juunil 1935.a. toimetati haridusseltsi juhatus lasteaia juhataja valimist. Sellele kohale oli end üles andnud 9 inimest, kes kõik olid lõpetanud Tallinnas K.N.N.Ü. lasteaednike kursused (peaks olema Kristlike Noorte Neidude Üning). Valituks osutus Adelheid Petov-Pikkof. Sama koosoleks otsustas palgata lasteaeda ruumide koristaja – teenija kuupalgaga 5 krooni.

Nii oli see 1935. aastal. See oli esimene suvelasteaed Järvakandis. Nii algas Järvakandi lasteaia lugu. Järgmisel, 1936. aatal korraldati uuesti kaheks ja pooleks kuuks suvelasteaed ja seda juhatas jälle A.Petov-Pikkof. Aastaringse lasteaia oli jäänud veel 10 aastat...

Lasteaed Pesamuna pidas juubeleid

11- 15. aprill 2005.a. oli lasteaia Pesamuna sünnipäevanädal. Tähtpäev hõlmas mitut ümmargust juubelisünnipäeva: 70 aastat ühishoidmist Järvakandis, 60 aastat Mai tänava lasteaia, 35 Pargi tänava (praeguse Pesamuna) lasteaia ja 10 aastat Pesamuna nime. Tihe nädal oli täis erinevaid üritusi ja ettevõtmisi lasteaia lastele kui ka vanematele ja personalile. Esmaspäev 11.04. möödus sportipäeva tähe all, toimusid võistlused ja sportlikud mängud. Teisipäeval 12.04. oli lasteaia külas Lasteteater Troll etendusega „Kloun,, ning lõunalauas maiustati suure sünnipäevatoridiga, mille head tädid firmast Katmal meile valmistasid.

Kolmapäev 13.04. oli päev, mil lapsed said ühises ringis üle anda kingid, mida nad rühmades lasteaiale valmistanud olid. Kinke oli mitmesuguseid: sõimerühm oli vorminud kollased päikeserattad, noorem rühm valmistas kollaaži teemal „Meie rühm,, keskmine rühm oli meisterdanud puust täringumängu ja vanem rühm tikkis koos päevakeskuse tädidega seinavaiba, millel lasteaia nimi. Aitähh kõikide toredate kinkide eest.

Neljapäeval toimus suur kontsert lastevanematele. Üles astusid kõik rühmad väikese etteastega. Kõik said laulda ja tantsida. Rahvast oli palju ja lustimist samuti. Tänu kõikidele vanematele, kes vaatama tulid, mida nende pesamunad õppinud olid.

Stendidel ja saalis oli samal ajal üleval laste tööde näitus ning ka fotonäitus, mis andis ülevaate kogu lasteaia arengust ja ajaloost.

Pidulik vastuvõtt lõpetas sünnipäevanädala ning oli pühendatud 60 aastasele lasteaiale. Ajaloolise kokkuvõtte, mida ka antud artikli eellisana lugeda võisite, aitas kokku panna Henn Heinsoo. Tänu temale sai lasteaia pidu ka filmilindile võetud. Aitäh Hennule meeldiva koostöö eest.

Koostöö ja lasteaia toetamise eest sai lasteaiajuhataja tänada teisigi firmasid, asutusi ning eraisikuid. Olgu siinkohal ära toodud lasteaed Pesamuna tänukirjaga austatud: Järvakandi Vallavalitsus, A/S Järvakandi Klaas, Enresiv TÜ, „Abistav Samaarlane,, Asto Aiand, Katmal Kaubanduse OÜ, MTÜ Meie Laste Heaks, Kehtna lasteaed Siller ja Kadri Karro.

Tänukirja said ka mitmed lasteaia kauaaegsed ja tublid töötajad, kuid olgu siinkohal öeldud, et kõik kolleegid on tänuväärse töö teinud ja väärivad kiitust.

Kiitust ja tunnustust jagasid lasteaiale ka külalised, kes olid kohale tulnud. Palju häid tänusõnu sai kuulnud ka Rapla maavalitsuse haridusosakonnalt, keda esindas pr Sirje Pöder. Ta väitis, et juba ammustest aegadest on Järvakandi lasteaed olnud parimate hulgas oma tugeva õppekasvatustöö, koduse õhkkonna ning suurepärase õueala poolest. Tore oli kuulda nii palju häid sõnu, usun, et kõik lasteaia töötajad said positiivset innustust ja entusiasmi. Kahtlemata aitab see edaspidi igapäevatoos paremini hakkama saada. Omalt poolt tahan tänada kõiki, kes lasteaeda abistanud, toetanud ning ürituse kordaminekule kaasa aidanud. Aitähh koostöö eest. Loodame, et lapsi ikka jätkub ning ükski kevad ei too endaga kaasa rühmade sulgemist või laste arvu olulist vähenemist.

Aktusel sai kokku lepitud, ette kui mitte varem, siis 30 aasta pärast kohtume taas...! Õnne Teile kõigile ja aitäh veelkord kinkide, lillede ja heade sõnade eest!

Järvakandi Kilb 2004/05

27. aprillil toimus Kinokohvikus Järvakandi mälumängu 18. hooaja lõppmäng. Hooaja seitsme mängu kokkuvõttes juhtis Järvakandi võistkond Karikas. Kohe tema kannul püsisid Raikküla ja Eidapere võistkonnad. Seega oli 27. aprilli mäng otsustav. Karika edu püsis terve põhimängu ja ka boonusmängu kolm esimest küsimust. Viimasele küsimusele: "Mida kasvatasid vanad eestlased tapuaias?" vastas Raikküla – humalaid, Karikas – tubakat. Raikküla õige vastus tõi kaasa mänguvõidu ja kohapunktide järgi viigi. Reglemendi järgi oli hooaeg lubatud viiki mängida. Kuna üldvõitja läheb esimesena valima auhinnaraamatuid, oli lisaküsimus vajalik. Küsimusele, mitu nime on raiutud Järvakandi valla I maailmasõjas ja Vabadussõjas langenud meeste ausambale Järvakandi Põhikooli ees, teadis õiget vastust (21) samuti Raikküla.

Järvakandi Kilb 2004/05 hooaja lõpptulemus oli seega järgmine: esimest - teist kohta jagasid võistkond Karikas (Anatoli ja Valeri Riippinen, Eerik Salumäe, Mart Järvi, Henn Heinsoo ja asendusliige Mati Väljaots) ja võistkond Raikküla (Hannes Paat, Ester Luik, Reet Saar, Eduard Oganjan ja Andrus Pajo). Auhinnalise kolmanda koha pälvis Eidapere. Mängude žürii oli Hans Äärma, Kai Naurits ja allakirjutanu.

Suvel korraldame ühise Eestimaad tutvustava väljasõidu. Selle, kuhu ja kui kaugemale, määrab täiendavate rahastamisvõimaluste leidmine.

Enno Alliksaar

Jüriöö andis teatepulga saalialadelt välisaladele

23. aprillil peeti südamepäeva üritustega käsikäes maha ka jüriööjooks. Kuigi ilmteade ei andnud väga palju lootust, panid sünoptikud seekord õnneks "puusse" ja päike oligi tõsiasi. Kooli juurest alanud rongkäiku juhtis selgi korral Tasuja oma vapral ratsul, saatjais vabadusvõitlejaist ihukaitsjad. Vabaduskivi juures avas vallavanem ametlikult ürituse, koos lauldi maha ka korralik regilaul ja jooks võiski alata.

Esimeses jooksus jooksid traditsiooniliselt gümnaasiumi klassid ja siin said reeglina suurema numbrimärgiga võistkonnad ettepoole, kuigi oli ka üllatusi. Teises jooksus, kus ei võetud aega ega joostud ka võidu peale – ainuke tingimus oli distants läbida – kogunes starti koguni 9 võistkonda (esindajaid oli võistkondades 1-10). Asja võeti tõesti mõnuga ja kõik osalejad said ka vääriliselt meeles peetud. Võib olla on see traditsiooni sünn ja tulevikus võib rahvaspordiüritusel näha veelgi rohkem valla elanikke ise osalemas (õnneks on jüriööjooksule pealtvaatajaid alati jagunud). Head eeskuju näitas võistkond, kus vallavanem koos naiskolleegidega oleks võinud vabalt osaleda ka esimeses jooksus. Jüriööjooks eeldab spordi- ja kultuurirahva käsikäes tegutsemist ja ürituse korraldamine kõigi valla üksuste koostööd. Ürituse õnnestumise nimel olid väljas Järvakandi vallavalitsus, SK Järvakandi "Kalev", Eliis, tuletõrje, konstaabel, Järvakandi Gümnaasium, rahvamaja, noorkotkad, Tasuja koos vahva ratsuga, kõik osalejad ja pealtvaatajad. Aitäh ja üritame järgmisel aastal ikka paremini.

Kuigi kisub vägisi suve poole tasub meelde tuletada ka pallimängijate tegemisi. Võrkpallinaiskond võitles tublilt ja ega viies koht pole maakonna mv-1 laita tulemus.

Naised ise üritasid muidugi medalitele, aga õnn ja võimed andsid seekord sellise nubri kokku. Tublid olid aga meie võrkpallitüdrukud, kes saavutasid maakonna koolinoorte meistrivõistlustel B- klassis esikoha. Sellest oli veel vähe ja samad tüdrukud tõid A- klassi meistrivõistlustelt ära hõbemedalid. Selle võistkonna mängijad Sandra Šefer ja Annika Tammiste on saanud mänguaega ka Kalevi põhivõistkonnas. Ka poisid läksid B- klassi meistrivõistlustele medalimõtetega ja saavutatud neljas koht ei olnud päris see, milleks poisid võimelised olid.

Meeskond mängis samuti vastavalt võimetele ja treenitusastmele ning alagrupis jäi kolmandast kohast lahutama üks võit. See võit oleks andnud võimaluse heidelda viiendale kohale, nüüd jäi tulemuseks 7. koht 14 võistkonna seas - "Harju keskmine".

Korvpallimeeskond SK Järvakandi Kalev/ Tulihein heitles maakonna II liigas 8 võistkonna turniiril. Kuigi esimeses ringis saadi nii mõnigi valus kaotus, siis tugev tõus teises ringis andis (7 mängust 4 võitu) põhiturniiril igati korraliku 4. koha. See viis meie võistkonna liiga kolmanda koha mängule Märjamaa SK II võistkonnaga. Esimene mäng peeti Järvakandi Gümnaasiumi võimlas 15. mail ja kujunes meie võistkonnale igati edukaks, võit tuli numbritega 83 : 61. Pronksmedalid riputatakse aga kaela võistkonnale, kes on edukam kahe mängu kokkuvõttes. Märjamaaga nende kodus on alati raske olnud (põhiturniiri esimeses ringis saadi koguni 24 punkti kaotus), kuid eesmärk on meestel siiski medal.

Välisshooaja esimene ametlik võistlus on Järvakandis juba aastakümneid olnud heidete päev, mis reeglina toimub töörahva pühal 1. mail. Seekord sai näha ka paari tulemust, mida ei pea häbenema ka vabariiklikel võistlustel. Nimelt sai mahti läbi tulla Ahekõnnu külalt pärit Mauri Zahkna, tema isa Lembit on aga tegija veteranide tasandil. Mauri enda sõnul vorm veel kiita pole, kuid pea 54 meetrist vasarakaart ei näe siinkandis just väga tihti. Ainukese naisvõistlejana näitas meie kooli abiturient Keili Tutt head minekut kuulitõukes. Tulemus 10.35 on kooli edetabelis teisel astmel ja rekordist jääb lahutama vaid 16 cm, kettaheitel jäi Keili heitekaar seekord alla 30 m (kooli rekord on 2003 aastast Keili nimel - 33.45). Tulemused: vasaraheide: 1. Mauri Zahkna - 53.78, 2. Lembit Zahkna - 38.67, 3. Jaan Viertek - 33.75; kuulitõuge: 1. Mauri Zahkna - 11.87, 2. Lembit Zahkna - 11.16, 3. Vidrik Sommer - 9.14; kettaheide: 1. Lembit Zahkna - 39.40, 2. Margus Sepp - 34.31, 3. Mauri Zahkna - 31.81; odavise: 1. Mauri Zahkna - 38.40, 2. Marthin Stražev - 34.90, 3. Kaido Kaldas - 34.73; raskusheide (15,88 kg): 1. Mauri Zahkna - 15.90, 2. Lembit Zahkna - 12.14, 3. Margus Sepp - 9.99.

6. mail toimusid Kehtnas koolinoorte avavõistlusena koolide KV. Kuigi võistkondlikult me seekord suurematele koolidele vastu ei saanud, esinesid meie kooli neid hästi individuaalselt. Keili Tutt võitis kuulitõuke (9.90) ja oli kettaheitel teine (27.18). Sandra Šefer oli teine kõrgushüppes (1.45) ja Mari Luik saavutas kaks kolmandat kohta jooksudes (60m- 8,2 ja 400m - 70,1).

10. mail oli Kehtnas võistlemas 10 - 14 aastased noored ja nemad selgitasid paremaid TV-10 olümpiastarti III- IV maakondlikul etapil. Võisteldakse kahes vanusegrupis ja auhinnalise koha tõid Järvakandi järgmised võistlejad: VT: Sandra Šefer (I- kõrgushüppes - 1.50, II- palliviskes - 47.70, II kettaheitel - 22.14, II- 600m jooksus - 1,59,5), VP: Rauno Roht (II- palliviskes - 61.20, II- teivashüppes - 2.20), NT: Mari- Ann Jõesaar (I- kaugushüpe - 3.85, II- kõrgushüpe - 1.20, III- pallivise - 29.50), NP: Madis Anni (I- teivashüppes - 1.80, III- palliviskes - 42.00, III- kõrgushüppes - 1.15). Edukad ollakse ka koolide arvestuses ja enne mitmevõistlust püsitakse kindlal esikohal. Ees on ka veel kaks vabariikliku etappi ja sealgi on võimalus võidelda koha eest finaolvõistlustel.

Ees on koolinoorte maakonna meistrivõistlused ja tublimatel suvised Eesti MV.

11. juunil toimuvad Kehtnas maakonna valdade suvemängud ja nagu me teame on Järvakandis samal ajal käsil "rabarockimine"

Kutsuks siinjuures spordirahvast üles võimaluse korral neid üritusi omavahel sobitama. Palun ka lahtiste silmadega kuulutatutulba juurest mööda minna, sest mingil hetkel vajab TEIE abi terviserada.

Margus Sepp

Juunikuu üritused Järvakandis

- 26.mail kell 17.00 lasteaias lasteaija lõpupidu
- 1.juunil kell 10.00 lasteaias lasteaija lahtiste uste päev - tutvustav üritus vanematele ja lastele
- 2.juunil kell 18 rahvamajas Parimate õppurite austamisõhtu
- 3.juunil kell 11 kooli staadionil Koolilõpu piknik õpilastele, õpetajatele ja vanematele
- 3.-9.juunini Avatud Noortekeskus Järvakandi laste- ja noorte suvelaagri I vahetus
- 4.juunil Vibuklubi Ilves Järvakandi Känd 70m duelllaskmine
- 10.-11. juunini Rabarock 2005
- 13.-18.juunini Avatud Noortekeskus laste- ja noorte suvelaagri II vahetus
- 18.juunil kell 17 rahvamajas 9.klassi lõpuaktus
- 18-19.juunini Vibuklubis Ilves Suveõhtu FITA
- 21.juunil kell 18 rahvamajas 12. klassi lõpuaktus
- 25.juunil kell 18 rahvamaja juures Jaaniõhtu ansambliga PS Troika

Värvid valda

Selgi aastal on võimalik majade, abihoonete ja tarade värvimiseks osta soodusprotsendiga Sadolini värve. Selleks tuleb ühendust võtta majandusnõunik Ene Nüganeniga, kes vormistab Teile vastava paberi. Kaunist kodu kõigile!

Vallavalitsus

Majandusnõuniku vastuvõtuaeg

Seoses kauni kevade ja saabuva sooja ning tegusa suvega viibin rohkem väljas. Vastan Teie küsimustele ka lageda taeva all, kuid kel on soovi minuga kontoris kokku saada, siis **teisipäeviti kella 9.00-12.00 ja 13.00-16.00 ning reedeti kella 9.00-13.00** olen Teie päralt.

*Ene Nüganen
majandusnõunik*

Tähelepanu!!!

Kodutute loomade tõrje kordub veel. Loomaomanikud, ärge laske oma loomi hulkuma mitte ainult kinnipüüdmise hirmus, vaid ka sellepärast, et kui mõned haigused levima hakkavad, siis võivad need tabada ka Teid ja pereliikmeid.

Kahju on neist, kes arvates, et teevad kiisudele heateo neid toites, hoopis eemaldavad kasse uue kodu leidmise võimalusest.

*E. Nüganen
majandusnõunik*

Õnnitleme alevi eakamaid juubilare

	85	
Leida Luha		13.06.1920
	80	
Laine Paimets		07.06.1925
Ella Lehtla		26.06.1925
	70	
Veera Anasovitš		05.06.1935
Helvi Tuisk		11.06.1935
Aino Kipper		25.06.1935
Heldi Eelma		27.06.1935

Tänuavaldus

*Et saada suureks -
peab olema väike,
et elu oleks -
peab paistma päike,
et õnne oleks -
peab olema sõber,
kes hoiab sind
ja abiks on kõiges.
Kes kuulab sinu muresid
kui tõesti murtud oled.
Kes nutu naeruks muudab sul
kui maailm hall ja kole.
Kes siiski sulle annab kõik,
kui endalgi ei ole.*

Täname südamest kõiki suuri ja väikseid sõpru abi ja toetuse eest.

Eero ja Eero vanemad

24.05.2005 kell 18.00

Järvakandi Rahvamajas

Rabarocki infopäev

alevirahvale

Rabarocki kodumajutus!

Kui soovid pakkuda Rabarocki külastajatele kodumajutust, saada oma andmed (nimi/kohtade arv/telefon) meilile info@rabarock.ee (või teata tel 4894710) ja sinu kuulutus avaldatakse Rabarocki koduleheküljel

PT Invest AS ostab kasvavat metsa ja metsamaad.

Tel 5053391, tel/fax 6570079

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust

- hind kuni 120000 kr. hektar, (ka läbi raiutud ja hüpoteebiga)
- ettemaksu võimalus
- maamõõtmine
- nõustamine ja abi asjaajamisel.

Telefon 4894055, 5103173(Rapla), 5110415, 5179566, faks 6335576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab3322

Aprillis sündinud

Kevin - Viktor Beresnev 09.04.2005

Aprillis jäädavalt lahkunud

Mihhail Lutšihhin 04.04.2005